

SVĚDECTVÍ Eugenio and Elisabetta di Giovine, OFS - prezentace na Generální kapitule SFŘ v Římě, 9. Listopadu 2017

Rád bych nás představil: Eugenio (48 let) a Elisabet (40), Sekulární františkáni, v manželství 13 let a rodiče Terezy (12), Sary (11), Jana Pavla (8), Petra (6) a Marie (3). Žijeme v obci Bollate v Milánské diecézi. Uzavřeli jsme sňatek v roce 2004 a do dvou let poté jsme odjeli jako misionáři do Venezuely. V roce 2006 jsme byli vysláni italským OFS a Milánskou diecézí jako misionářská rodina dle "Fidei donum- Dar víry"¹ do diecéze Guanare (Venezuela) plnit sociálně pastorační projekt ve spolupráci s bratry minority z kustodie "P. Marie z Corromota". Projekt byl naplánován tak, aby poskytl pastorační vedení ve společenství, kde chyběl stálý kněz (celkový nedostatek kněží) zároveň se závazkem sociální služby. Žili jsme ve velmi chudé vesnici „La Importancia“. Společně s tamními lidmi jsme prožívali jejich radosti i trápení. Guanarský biskup, františkánští řeholníci, venezuelský SFŘ, všichni byli velmi spokojeni s roky, které jsme společně strávili i s naší službou.

Souhrn naší zkušenosti

Po našem návratu do Itálie a důkladné reflexi našich zkušeností jsme vyjádřili naši připravenost předávat v milánské diecézi zkušenosti, které jsme získali. Přijali jsme pozvání naší diecéze k pastorační službě jako rodina v misii, která spolupracuje s místním duchovenstvem (čím dál menší počet). Od 4. října 2015 žije naše rodina ve farním domě u kostela Sv. Josefa uprostřed největší diecéze v Miláně (22460 věřících). Kostel Sv. Josefa –dělníka má také nějaké přilehlé sportovní areály, které již mnoho let nebyly využívány a jejich zhoršující se stav lákal skupiny mladých lidí, kteří se ne vždy chovají podle zákonů.

V dubnu 2015 se odstěhoval do domova seniorů starší kněz, bydlící ve farním domě u Sv. Josefa a diecéze ho nedokázala nahradit. Pastorační rada farního úřadu tedy navrhla komunitě kolem Sv. Josefa pastorační experiment, který by umožnil zapojit naši rodinu do vedení tohoto území podle "misijního modelu", který misionáři (kněží a laici) dle „Fidei donum“ (Dar víry) používají roky v Latinské Americe a Africe. Řešení založená na přítomnosti někoho jiného, než je kněz, jsou často reakcí na nedostatek kněží. Komunita věří, že tato situace není náhradním opatřením, že to není cesta zpět, ale vědomá volba s přesvědčením, že nová evangelizace předpokládá i jiné metody a experimenty.

V duchu chudoby, kterou chceme charakterizovat jako výběr našeho životního stylu, nedostáváme za naši službu žádné peníze. Eugenio stále vykonává svoji profesi. Jsme oddáni naší službě v prostotě a jednoduchosti. Z platu hradíme naše živobytí a náklady na faře. Tuto službu poskytujeme po dobu pěti let a po vzájemné dohodě stran lze službu prodloužit. Máme jednoho spolupracujícího kněze v důchodu (76 let), který nám pomáhá vysluhování svátostí.

Co právě děláme? Žijeme v prostorách patřících církvi a oratoři. Sestavili jsme tým dobrovolníků, který nám pomohl dát mnoho věcí do pořádku, aby sloužily komunitě. Díky příspěvku OFS-SFŘ z Lombardie jsme vybudovali dětské hřiště. Elisabet se horlivě věnuje lidem, kteří zaklepou na naše dveře, ať už hledají útěchu či jen běžné popovídání. Začali jsme praktikovat Araldini², staráme se o některé liturgie a během Vánočních svátků žehnáme rodinám v sousedství jejich domy. Celé sousedství ožilo a kostel je znovu plný a je dobrým centrálním bodem pro celé okolí.

SVĚDECTVÍ Eugenio and Elisabetta di Giovine, OFS - XV.G. kapitula

---

Jedním z našich cílů je také podpora našich věřících, aby přijali část odpovědnosti a spolupracovali s námi. Aby si všichni uvědomovali, že současný život lidí v komunitě i mimo, je pro všechny stejný - nakupování, zaměstnání, všichni mají stejné problémy ve všech rodinách. Proto v každé farnosti je nutné znovuoobnovení lidského kontaktu v každodenním životě.

Pro nás to znamenalo návrat k misionářskému stylu, který jsme se naučili ve Venezuele. Tam náš život s bratry a sestrami, zvláště těmi nejpotřebnějšími, se stal jedním kruhem evangelizace kdy my, snažíce se během pomoci druhým hlásat Krista, sami jsme byli evangelizováni.

Okrajové části měst jako např. Milano, ve kterých hranice mezi lidmi žijícími si dobře a mezi chudými je již velmi nezřetelná, zahrnuje pocit, že Bůh zde již není. Ale lidé jsou stále zvědaví na Boha! Mají spoustu otázek! Ale kněží či církevní hodnostáři dnes nejsou považováni za ty, na které by se lidé obraceli o radu v důležitých otázkách. Riskujeme tím, že otázky nebudou položeny nebo ještě hůře, že odpovědi na tyto otázky přijdou z televize nebo internetu.

My jsme známí jako „cestující kostel (církev)“, žijeme mezi lidmi, které potkáváme v denních životech. A oni nás uznávají jako církev -, „mluví o nás jako o „těch, co jeli na misii, „ti s pěti dětmi“, „ti, o které se opírala komunita bez kněze“. „Jsou to Františkáni, ale nejsou kněží“. Berou nás jako sobě rovné, jsme také manžel a manželka, matka a otec, zažíváme to stejné co oni a to vyvolává ovzduší důvěry, kdy se lidé neostýchají přiblížit a ptát se nás na Boha a jeho roli v denním životě lidí. Také zmiňují konkrétní situace svého života.

Tyto aspekty nám pomáhají k uvědomění, že toto je historické období, kdy právě „sekulární,“ lidé mají hlásat Spásu, která by jinak zůstala uzavřena za zdmi kostelů, kam chodí stále méně lidí. Nedělní bohoslužby mají stále svůj význam, ale lidi už pouhé zvonění zvonů nestačí přitáhnout. Lidé musí být zasaženi do srdce a tuto formu jim nejlépe přiblíží lidé jako my, žijící svůj život vedle nich a s nimi, tím, že sdílíme a předáváme začátek Konstituce Druhého vatikánského koncilu „Radost a naděje“. Sdílíme stejné radosti i bolesti, úspěchy i trápení, utrpení, zejména nemocných a chudých. Uvědomujeme si, že život je krásnější, když jej žijeme pro druhé a víme, že naše děti již mají dobré pozitivní zkušenosti. Naše ambice je mít kostel, který má bratrský režim a je misionářský a přátelský, který teď v časech rozpolcenosti stimuluje a posiluje vazby mezi sousedy, spojuje generace i celé rodiny.

Charakteristika zkušenosti z Milánské diecéze

Od roku 2014 Milánská diecéze přijala výzvu, aby „doprovázela“ skupinu rodin z různých společenství (Sekulární Františkáni, Matto Grosso, Skauti, Asociace papeže Jana XXIII, Misionáři naší Madony Útěchy (Panna Maria Utěšitelka), Communion and Liberation, Fidei donum misionářské rodiny) a podporovala je na jejich cestě. Všichni získali důležité zkušenosti a byli církvi vděční. Rádi předávají dál, co načerpali. Mohli bychom říci, že páru je toto „povolání“ darované skrze povolání k manželství. Je vskutku báječné sdílet tyto zkušenosti s páry, patřícími k různým církevním společenstvím, je to bohatství, které nám dovoluje vnímat co znamená „být Církví“. Bývalý milánský biskup, kardinál Angelo Scola, mluvil o „rozmanitosti v jednotě“. Jsou to rodiny, které se rozhodly pro život v různých farnostech milánské diecéze, aby zažily spoustu let pohostinnosti a sdílení pastorační odpovědnosti v bratrském společenství. Aby pomohly vtisknout farnosti a církvi důvěrnou a rozmanitou podobu.

SVĚDECTVÍ Eugenio and Elisabetta di Giovine, OFS - XV.G. kapitula

---

Církví, ve které se povolání (povolání k manželství, ke kněžské službě, k řeholnímu povolání) vyživují a posilují všechny navzájem a ve které se společně dávají do služby hlásání Evangelia!

Rodina zůstává rodinou se svým osobitým rytmem i zvyky. Manželé si udržují svou práci nejen jako zdroj příjmu a osobního naplnění, ale také jako příležitost svědčit a hlásat Dobrou zvěst. Nejsou finančně závislí na farnosti. Děti žijí v naší blízkosti a často navštěvují okolní školy. Právě díky tomuto kontextu máme nejdůležitější kontakty s těmi, kteří jsou z farního života vyloučeni. Je velmi důležité udržet kontakty s těmi, kteří odešli z farního života. Zkušenost s životem ve farnosti je po určité době spojená i s ochotou pokračovat v životě ve farnosti, i když je farní kněz vyměněn.

Prvním úkolem rodiny je být přítomný teď a tady "na zemi". Vždy připravený k přijetí, být vstřícný a otevřený k těm, kteří zaklepu, a zejména k těm, kteří jsou "vzdálení". Nakonec podle potřeb komunity berou na sebe některé úkoly pastoračního vedení, ne aby nahradili laiky již ve farnosti aktivní, ale aby podpořili stále důležitější laickou přítomnost. Kněz nalezne v rodině příležitost najít rodinné klima: každý týden sdílí nějaké jídlo, čas naslouchání Slovu, nebo modlitbě, malé pozornosti, sousedské laskavosti, bratrské výměny a pastorační spolupráci. Každá realita per sé= sama o sobě má téhož ducha, ale ne týž model=vzorec. Je velký rozdíl, jestli kněz a rodina bydlí ve stejném domě tzv. „pod jednou střechou“, nebo v případě pastoračních týmů kněží a rodiny žijí v různých farních domech.

Čas pomalu přináší některé úspěchy. Život v blízkosti ostatním dává rodině příležitost hlásat evangelium a mít různé možnosti vzhledu do území, kam kněz nechodí: školy, sportovní kluby, hřiště; a komunita farnosti má zkušenost s bohatstvím nové pastorační techniky a má prospěch z těchto nových pastoračních způsobů, které pomáhají představit obraz církve: která žije a je stále více sloužící; pomáhá podporovat úlohu a účast laiků a rodin ve farním životě; vyzývá lidi, aby farnost byla spíše místem vztahů než pouze místem k vysluhování svátostí a bohoslužeb. Přítomnost rodiny pomáhá knězi představit si rodinnou přátelskou farnost, farnost, která bere v úvahu skutečné rytmy a požadavky, které dává. Zejména v okrajových nebo sociálně vyloučených městských oblastech mohou pomáhat zvládat pastorační aktivity, lhostejnost, utrpení, poníženou lidskou důstojnost. Usedlá rodina jim umožňuje přítomnost živoucí Církve dokonce i když je farnost bez kněží.

Aniž bychom chtěli sklouznout do snů vzdálených realitě, jsme přesvědčeni, že jsme v pastorační „laboratoři“, která umožňuje našim křesťanským komunitám s větším klidem a lépe čelit výzvám současného světa.

Výzva je: jak zůstat křesťanem mezi lidmi? Jak můžeme vměstnat křesťanskou víru a způsob života do každodenního programu? Rychlé změny posledních let, kulturní a náboženský pluralismus, nové možnosti otevřené výzkumu a technologiím - to vše si v křesťanských komunitách vynucuje otázku -jak zůstat věrní církvi, kde lidé milují a své oddanosti ke Kristu? Tato zkušenost pomáhá milánské diecézi zjistit, jak důležitým místem může být farnost pro kladení těchto a dalších otázek. A když zkušenosti vyvolávají více otázek, než dávají odpovědi, je to znamení přítomnosti Ducha Svatého. Chceme hodně zdůraznit, že tato forma církevního života vyžaduje nejen přípravu laiků, kteří si toto poslání vybrali, ale i přípravu kněží a biskupů, kteří budou „noví“ svým stylem i mentalitou.

Co tato zkušenost znamená pro OFS

Pro nás sekulární františkány jsou také otevřeny dveře ke sbírání zkušeností na území, kde žijeme, s našimi závazky a pastorační angažovaností. Je to zajímavý a prorocký druh služby. Na odborné úrovni našeho povolání se musíme stát „misionářskými učedníky“, tak drahými pro papeže Františka a tak jasně popsány v *Evangelií Gaudium*.

Ve všech situacích, kde jsme se dali k dispozici pro službu v místní církvi- tj. obvykle v našich farnostech - spolupráce s prvním řádem je zásadní. Dnešní sociální a církevní realita se rychle mění. "Geografii" přítomnosti prvního řádu rychle mění uzavírání mnoha klášterů (přínejmenším v Evropě a Severní Americe). První řády tak často opouští OFS, který je pak jedinou přítomností františkánského charismatu v několika malých městech či velkoměstech a tím mění také geografickou situaci OFS. Ve všech těchto případech je řešením sdílená odpovědnost OFS, aby pokračovala novým, originálním způsobem : Evangeliiem inspirované pastorační a sociální iniciativy, které „promluví“ k srdcím lidí dneška. Výzvou v této době je demonstrovat, že je možné na našich územích nabídnout integrovanou"- sjednocenou pastorační činnost. To může pomoci v obtížném bodě. Běžnou hrozbou je volba mezi následováním Evangelia a příkladu Sv.Frantiska z Assisi a preferováním dnešního způsobu světského až světáckého života

ZÁVĚR

Chceme uzavřít slovy francouzského filosofa Maurice Blondela:

„Chci být jako ten, kdo stojí před svatyní a ukazuje cestu tomu, kdo ještě nikdy nevstoupil.“

Ve Františkánských termínech, si rádi myslíme, že být mimo svatyni je skutek minority (umenšení) a ukazovat cestu je akt pokory, přestože dobře víme, že každá konverze nebo návrat k Bohu je Božím dílem. Jako křesťané a františkáni, kteří učinili vědomou volbu žít na okraji, jak geograficky tak existenciálně, příliš často cítíme, že charisma Serafinského Otce je uzavřeno v obranné pozici (v obranných církevních zážitcích, "oblévací mentalitě") života v obklíčení. Ale **Duch Svatý nás vyzývá opustit naše jistoty, bezcenné návyky a zkusit nové cesty.**

Jak říká papež František-

„Tradice znamená udržovat oheň, ne obdivovat popel.“

Úryvky z naší Řehole a Generálních Konstitucí, kde je zcela evidentní, že tato zkušenost je zcela v souladu s tím, co naše profese vyžaduje.

REVIZE CITACÍ NENÍ UDĚLANÁ

Ř. čl. 6 Když byli ve křtu spolu s Kristem pohřbeni a vzkříšení, a tak se stali živými údy církve, a když k němu byli ještě těsněji připojeni skrze profesi, ať se stanou svědky a nástroji jeho poslání mezi lidmi a hlásají Krista životem i slovy. A protože se nechali inspirovat svatým Františkem a spolu s ním

SVĚDECTVÍ Eugenio and Elisabetta di Giovine, OFS - XV.G. kapitula

---

jsou povolání obnovovat církev, ať se horlivě snaží žít v plném společenství s papežem, biskupa a kněžím a napomáhají otevřenému i apoštolsky tvořivému a plodnému dialogu plnému důvěry.
(Řehole čl. 6)

GK čl. 14.1 S vědomím toho, že Bůh chtěl z nás všech učinit jeden lid a že svou církev ustanovil všeobecnou svátostí spásy, ať se bratři a sestry na základě víry snaží rozjímat o církvi, o jejím poslání v dnešním světě a o úloze františkánských laiků v církvi, aby přijali odpovědnost a poznali výzvy, ke kterým je toto rozjímání přivede. (GK čl. 14, 1) /GK = Generální konstituce SFŘ/

GK čl. 100.2 Sekulární Františkáni ať obětavě plní povinnosti, kterými jsou vázáni v místní církvi. Ať pomáhají při aktivitách apoštolátu i při sociální činnosti v diecézi. V duchu služby ať se zviditelní jako bratrské společenství SFŘ v rámci života diecéze. Ať jsou připraveni spolupracovat s jinými církevními skupinami a zúčastňovat se pastoračních rád. (GK čl.100.2)

GK čl.17.3 Ti, kdo jsou povolání plnit poslání katechetů, poslání vedoucích církevních společenství nebo vykonávají jiné služby, a stejně tak i posvátná služebních ať si osvojují lásku sv. Františka k Božímu slovu, jeho důvěru v ty, kdo Boží slovo hlásají, i velké nadšení, s nímž sv. František přijal od papeže poslání kázat pokání. (GK čl. 17.3)

Vysvětlivky

1 podle Encycl. Papeže Pia XII. Z roku 1957 "Fidei donum"= „Dar víry“

2 **Araldini (Práce s františkánským dětmi) představují důležitou součást františkánské rodiny:** je to první krok, který je třeba přijmout, začít chápat a žít - hodnoty, které chtěl sv. František svým způsobem života opustit. Nikdy není příliš pozdě, vstoupit do františkánské rodiny, může to být dokonce i ve věku 100 let, ale ani příliš brzy – již od od raného věku je možné ve františkánském kontextu přes skupinu Araldini pomáhat internalizovat každý aspekt. Angažovanost gifrinů / animátorů/ spočívá právě v tom: **najít způsob, jak nastavit zábavné aktivity, aby se prostřednictvím hry předával františkánský odkaz.** Hlavním účelem je **pomoci dětem** vyrůstat tak, aby se učily společně žít v míru, ne soudit, ale odpouštět, **žít podle učení evangelia.** Velmi důležitý v tomto ohledu je slib, který araldini každoročně obnovuje před celou komunitou (během mše 2. února, kdy si připomínáme "představení Ježíše v chrámu". Stejně jako panna Maria představila v chrámu Ježíše, **tak i rodiče Araldini prezentují své děti františkánské rodině,** aby je mohla přivítat a vést je na cestě, ve stopách sv. Františka. Konkrétně děti reagují na řeholníka, který je přivítal během slavení. Říká jim, aby patřily skupině Araldini, aby věrně sloužily Ježíši Kristu a připravily se na vstup do sekulárního bratrského společenství sv. Františka z Assisi. Během ceremonie děti žádají Pána, aby jim dal: - ducha chudoby, který je odvrátí od marných věcí světa; - ducha pokory a jednoduchosti; - smysl a velkorysé chápání kříže, který vzbuzuje lásku k Pánu, k lidem, k věcem a učí je v čistotě duše a těla zasévat všude radost; - bojovat za obtížné dobro proti snadnému zlu; - pomáhat bratřím, pro které je Pán přítomen a cítit radost z toho, že jsou zvěstovateli Pánova mírumilovného království. Nakonec kněz končí modlitbou a říká: "Pane Ježíši, který jsi řekl: "nechte děti, aby přišly ke mně ", požehej těmto

SVĚDECTVÍ Eugenio and Elisabetta di Giovine, OFS - XV.G. kapitula

---

dětem a dej ať prospívají v růstu, ve věku, v moudrosti a milosti před Tebou a před lidmi , ať mohou realizovat své dobré úmysly a být semenem obnovy ve světě, jako Tvůj služebník svatý František.

Chcete-li sdílet tuto cestu s námi nebo pro jakoukoli informaci, můžete nás kontaktovat e-mailem na adrese ats@francescanisanteframo.it nebo přímo v našem klášteře!

Závazek Araldiniho:

František a Klára se společně s Ježíšem naučili cestě bratrství a chudoby, jako pravé cestě k míru. Také my, stejně jako oni, se snažíme žít se všemi lidmi a se všemi tvory jako v rodině, abychom vzdali hold Bohu, našemu otci a Kristu Ježíši našemu bratrovi.

ARALDINI

- 1. podporovat dialog v mé rodině a plnit svou roli s radostí;**
- 2. nevyklouzat kohokoli stejného věku z mého přátelství a mé modlitby;**
- 3. být blízko mým slabším a bojujícím soudruhům;**
- 4. studovat, přispívat k budování spravedlivé a mírové společnosti;**
- 5. více a více objevovat krásu stvoření, aby si pamatoval, že svět je krásným domovem všech;**
- 6. neznečišťovat a udržovat prostředí kolem sebe čisté;**
- 7. šetřit vodou, aby mohla být dobrem pro každého**
- 8. ochotně slavit se všemi dětmi světa;**
- 9. méně konzumovat, aby svět žil déle;**
- 10 . za všech okolností šířit františkánského ducha míru;**